

VERTIGO

NR. 72 | MEI 2022

Een duizelingwekkende dosi...

X
CANNES
LEAVE NO TRACES
TOP GUN: MAVERICK
ENNIO: THE MAELSTROM

CRIMES OF THE FUTURE

78
MOSTRA INTERNAZIONALE
D'ARTE CINEMATOGRAFICA
LA BIENNALE DI VENEZIA 2021
Official Selection

Ennio

Ennio Morricone

“Een leven zo productief dat
het amper in één film past.”

★★★★
VPRO Cinema

★★★★
Trouw

★★★★
De Volkskrant

★★★★
NRC Handelsblad

THE STORY OF **Ennio Morricone** THE legendary
awardwinning film composer

Release 4 mei

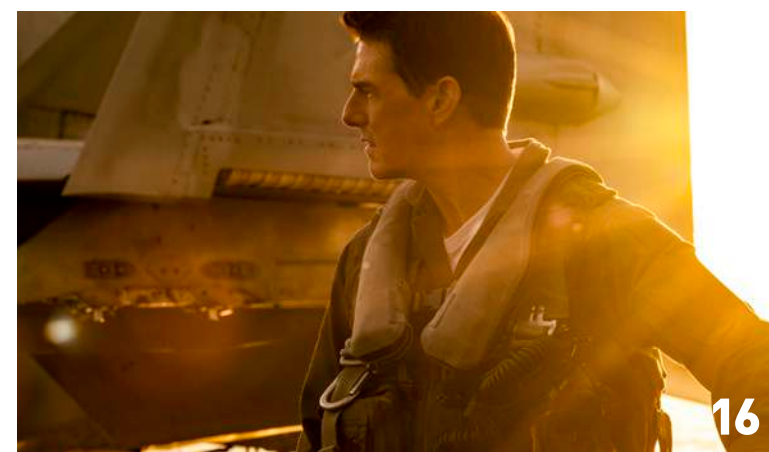
A FILM BY ACADEMY AWARD® WINNING DIRECTOR

Giuseppe Tornatore

DALTON
DISTRIBUTION

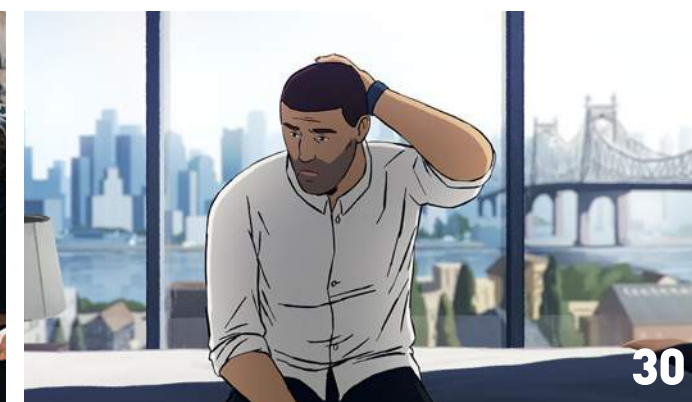
6

16

20

30

12

5	VOORWOORD
6	CRIMES OF THE FUTURE
12	X
14	ENNIO: THE MAESTRO
16	TOP GUN: MAVERICK
20	LEAVE NO TRACES
22	EVERYTHING UK
24	THIS MUCH I KNOW TO BE TRUE
26	CANNES
30	KLAPS

A film by ROGER MICHELL

ELIZABETH

A Portrait in Part(s)

1 JUNI IN DE BIOSCOOP

VERTIGO

VERTIGO

Postbus 10009, 2000 Antwerpen
info@vertigoweb.be
vertigoweb.be

HOOFDREDACTEUR / BLADMANAGER

Steven Tuffin
steven@vertigoweb.be

ADJUNCT-BLADMANAGER

Sara Colson
sara@vertigoweb.be

MEDEWERKERS

Anke Brouwers,
Chris Craps, Ruben Nollet

WEBMASTER

Hans verschooten

EINDREDACTIE

Nicolas Quaghebeur

LAY-OUT

Geert Verbist

RECLAMEREGIE

info@vertigoweb.be

STILLS

Crimes of the Future
© 2022 Nikos Nikolopoulos

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Dorian van der Brempt
Postbus 10009
2000 Antwerpen

DRUK

Moderna Printing

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door
middel van druk, fotokopie, scan of op enige
andere wijze, zonder voorafgaand schriftelijk
akkoord van de uitgever.

📺 VERTIGObe

📷 VERTIGOgram

📱 VERTIGObe

Alle begrip als je het filmfestival van Cannes jaarlijks ervaart als een ver-van-mijn-bedshow die het midden houdt tussen het Eurovisiesongfestival en het Wereldkampioenschap voetbal. Ondanks alle mediaheisa valt het ook niet te ontkennen dat er steeds minder Hollywoodsterren de rode loper van het Palais des Festivals bestijgen en dat de soortgenoot in Venetië alsmaar vaker met grote kleppers gaat lopen.

Toch blijft Cannes dé cinema-hoogmis bij uitstek voor de internationale filmers en -professionals die er zich verzamelen. De dalende aanwezigheid van de grote Tinseltownstudio's zorgt er bovendien voor dat de mondaine badstad nog meer dan vroeger de place to be is om niet-Amerikaanse parels te ontdekken – denk maar aan het succesverhaal van *Parasite* dat er werd aangezwengeld.

Dit brengt me bij de reden waarom het filmfestival dit jaar meer dan ooit je aandacht verdient: voor het eerst sinds mensenheugenis maken maar liefst drie Vlaamse films deel uit van de officiële selectie. Oké, in het verleden doken er wel eens producties van eigen bodem op in een van de nevensecties, maar dit is toch van een heel ander niveau.

Dat Adil El Arbi en Bilall Fallah het bont zullen maken tijdens de *midnight screening* van hun vijfde langspeelfilm *Rebel*, doet me nu al gniffelen. En dat zowel Lukas Dhont met *Close* als Charlotte Vandermeersch en Felix van Groeningen met *Le otto montagne* kans maken op de Gouden Palm, doet me zo duizelingwekkend duimen dat ik vrees voor handkrampen.

Ondertussen ook Cannes-honger gekregen? Check dan zeker onze website en sociale media tussen 17 en 28 mei om alles vanop de eerste rij te volgen. Tot op de Croisette!

STEVEN TUFFIN

HOOFDREDACTEUR

Vlaanderen
verbeelding werkt

VERS VLEES

Na een afwezigheid van bijna tien jaar maakt David Cronenberg een bioscoopcomeback van jewelste met *Crimes of the Future*. In het in de nabije toekomst gesitueerde scifi-/horrordrama laat een kunstenaar in zijn lichaam nieuwe organen groeien, die zijn partner nadien operatief verwijdert tijdens provocerende performances. Maar noem de zesde Gouden Palm-kanshebber van de gevierde cineast vooral geen *body horror*! **STEVEN TUFFIN**

BODY BEAUTY

Omdat het van *Maps of the Stars* uit 2014 geleden is dat David Cronenberg nog een film heeft gemaakt, lijkt een korte opfrissing aan de orde. De Canadese cineast maakte in de jaren zeventig naam met *Shivers*, *Rabid* en *The Brood*, scifi-/horrorfilms die vanwege de focus op het menselijke lichaam de term *body horror* kregen opgeplakt. Ook eightiessuccessen als *Scanners*, *Videodrome* en *The Fly* kregen dat etiket.

In de jaren negentig gooide Cronenberg het over een intellectuelere boeg met de literatuuradaptaties *Naked Lunch*

en *Crash*, om in de jaren nul furore te maken met de gangsterdrama's *A History of Violence* en *Eastern Promises*. Ook in die films zat echter de nodige aandacht voor het menselijke lichaam verweven.

‘Toch ben ik nooit blij geweest met de term *body horror*’, zucht Cronenberg. ‘Die werd bedacht door een of andere journalist en ik weet zelfs niet of hij hem positief bedoelde. Als ik mijn oeuvre al moet labelen, zou ik het *body beauty* noemen. Ik vind het menselijke lichaam namelijk eindeloos fascinerend en wil het vooral vieren.’

MICROPLASTICS

Het menselijke lichaam staat opnieuw centraal in *Crimes of the Future*, dat zich afspeelt op een alsmāar synthetischer wordende aarde, waarvan de bewoners zich fysiek moeten aanpassen om te kunnen overleven. Saul Tenser (Viggo Mortensen) en zijn partner Caprice (Léa Seydoux) zijn berucht om hun performances waarbij Caprice de extra organen die in Sauls lichaam groeien tatoeëert en operatief verwijdert. De overheidsambtenaar Timlin (Kristen Stewart) krijgt de opdracht om alle nieuwe lichaamsdelen in een register bij te houden.

Voor de oorsprong van deze futuristische film moeten we ironisch genoeg terug naar het verleden: ‘Ik schreef het scenario zo’n twee decennia geleden, maar deed er toen niets mee. Enkele jaren terug suggereerde mijn oude producent Robert Lantos om het nog eens te lezen. “Dat is ondertussen compleet gedateerd”,

counterde ik. “Zelfs het internet was toen nog niet echt ingeburgerd.” Ik bleek echter ongelijk te hebben. In een wereld waarin de meeste mensen microplastics in hun bloed hebben zitten, leek wat ik destijds had geschreven actueler dan ooit.’

David Cronenberg

AANVAARDING

Hoofdrolspele Viggo Mortensen stelt dat de vierde samenwerking met zijn goede vriend Cronenberg misschien wel diens meest autobiografische film is. Best opmerkelijk als je weet dat de centrale figuur een kunstenaar is die fysiek en mentaal worstelt. Om het groei-proces van zijn nieuwe organen comfortabeler te maken, slaapt Saul in een baarmoederachtig bed,

een op een ruggengraat lijkende stoel moet zijn moeizaam eetproces vergemakkelijken en met Caprice voert hij geregeld diepgaande gesprekken over het hoe en wat van hun kunstenaarschap.

Aanvankelijk lacht de cineast Mortensens uitspraak weg – ‘Hij wilde waarschijnlijk wat provoceren!’ – om er nadien toch dieper op in te gaan: ‘Ik lijk inderdaad een beetje op Saul

omdat ik vaak kuch en last heb van reflux. Daarnaast kun je stellen dat ik me als kunstenaar binnenstebuiten keer om werk te creëren. En ik kan op mijn 79° niet ontkennen dat ik een dagje ouder word. Noem het verval of transformatie: ik kan het alleen maar aanvaarden. Net zoals het recente overlijden van mijn vrouw, met wie ik meer dan veertig jaar samen ben geweest.’

CONTROVERSE

Gevoelige onderwerpen: Cronenberg gaat ze nog steeds niet uit de weg. In *Crimes of the Future* zitten een paar scènes die ongetwijfeld voor de nodige ophef zullen zorgen – ‘Ik vermoed dat tijdens de wereldpremière in Cannes al na enkele minuten mensen de zaal zullen verlaten.’

Toch zoekt de regisseur de controverse niet bewust op: ‘Ik ben altijd verbaasd als mensen gechoqueerd reageren. Ten tijde van *Crash* (over mensen die geilen op auto-ongelukken, nvdr.) viel ik echt achterover. Het was duidelijk dat veel mensen J.G. Ballards boek niet gelezen hadden. Eigenlijk ben ik er gewoon in geslaagd om mijn kindse onbevangingheid te bewaren.

PERSPECTIEF

Nog een laatste gelijkenis tussen Cronenberg en zijn hoofdpersonage: ze bevinden zich allebei in een wereld waarin iedereen beweert de waarheid in pacht te hebben. Quasi alle personages met wie Saul in aanraking komt, proberen hem te overtuigen van hun grote gelijk, terwijl hij vooral geen kant wil kiezen – iets wat de regisseur evenmin wil.

‘Kunst scheppen is in de eerste plaats communiceren’, klinkt het. ‘Verborgene agenda’s of politieke theorieën zijn niet aan mij besteed. Ik leg de condition humaine onder de loep en nodig het publiek uit om samen met mij na te denken over dingen die me prikkelen, ergeren, plezieren... Voor platte propaganda ben je bij mij aan het verkeerde adres.’

Cronenberg komt tot slot nog een keer terug op zijn gevorderde leeftijd:

Ik ben er rotsvast van overtuigd dat wij op jonge leeftijd allemaal mateloos creatief zijn, op de meest onconventionele manieren. De truc is gewoon om dat talent niet te laten onderdrukken door de maatschappij en haar regeltjes.’

Die regeltjes zijn volgens Cronenberg door de jaren heen trouwens alleen maar hachelijker

geworden: ‘Langs de ene kant zijn er steeds meer landen waar ik afgemaakt zou worden voor de films die ik maak. Langs de andere kant is er de nieuwe politieke correctheid – noem het #MeToo, woke of wat je maar wil – die artiesten verregaande beperkingen wil opleggen, wat op zijn extreemst het einde van alle kunst zou betekenen.’

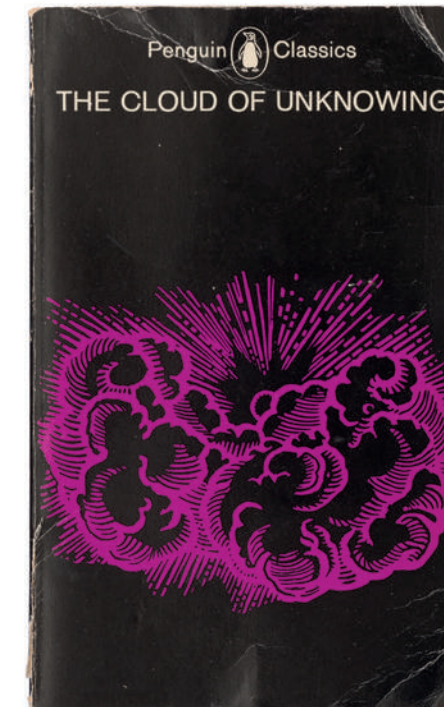
‘Als ik op mijn 79° van iets zeker ben, is het dat je beter van niets zeker bent. Zelfs als je je met de beste bedoelingen inzet voor meer diversiteit, moet je in de spiegel durven kijken en je afvragen of je dat niet vooral voor je eigen ego doet. Je moet altijd rekening houden met andere perspectieven, anders ben je sowieso verloren.’

**CRIMES OF THE FUTURE SPEELT VANAF
25 MEI IN DE BIOSCOOP**

CASSTL PRESENTS

THE CLOUD OF UNKNOWING

New Teachings

VEDRAN KOPLJAR

Opening exhibition

Thursday, May 19, 6pm-10pm

Open Monday - Friday, 2pm-6pm till June 10

Also open during Antwerp Art Weekend

Braziliëstraat 27, 2000 Antwerp - Belgium

2022

ZWARTE LUST

Zes jaar na zijn westernuitstapje *In a Valley of Violence* keert Ti West terug naar het genre dat hem grootmaakte: horror. *X* is net als voorgangers *The House of the Devil*, *The Innkeepers* en *The Sacrament* een knap staaltje *slow burn*-huiver, met als extra prikkelend element: het bloedvergieten gebeurt tijdens een pornoshoot! **STEVEN TUFFIN**

TI WEST: 'Voor je allerlei gekke dingen begint te denken: ik ben geen rabiante pornoliefhebber die zijn fascinatie koste wat kost in een film wilde verwerken. Ik wilde in de eerste plaats een film maken over filmmaken. Omdat ik geen ervaring heb met grootschalige Hollywoodproducties, kon ik het onmogelijk daarover hebben. En het leek me ook net iets te meta om een film over een horrorproductie te draaien. Zo kwam ik bij porno terecht.' **Dat moet je toch verder uitleggen.** 'In de jaren zeventig, het gouden tijdperk van het genre waarin ik *X* gesitueerd heb, leunden porno en indicinema enorm dicht bij elkaar aan. Ze werden allebei buiten de mainstream gemaakt, waardoor ze een zeker onafhankelijk ondernemerschap vergden. Daarnaast hebben porno en horror nog een gemene deler: ze brengen tijdens het maken absoluut niet dezelfde gevoelens teweeg als tijdens het kijken. Porno draaien is niet opwindend, net zoals horror draaien

niet eng is: zo simpel is het. Daarom heb ik de saaie tussendoormomenten extra in de verf gezet.' **Je vrouwelijke personages zijn opvallend vrijgevochten voor een film die zich afspeelt in een milieu dat – zeker voor #MeToo – een enorm seksistische reputatie had.** 'Ik had geen zin om de zoveelste nihilistische horrorfilm vol weerloze slachtoffers te draaien. De vrouwen die meespelen in de pornofilm doen dat niet omdat ze hopeloze gevallen zijn, maar uit vrije wil. Hun dromen over een mainstreamcarrière zijn misschien wat naïef, maar dat is een andere kwestie. (lacht) Doordat ze geen watjes zijn, krijgt het horroraspect trouwens een extra dimensie. Ze laten zich niet zomaar van kant maken.' **Een van de opvallendste gezichten in de cast is Brittany Snow, de voormalige soapster die onder filmfans vooral bekend is van de *Pitch Perfect*-franchise.** 'Toen duidelijk werd dat ze graag wilde meespelen, was mijn eerste vraag:

“Maar waarom?!” (lacht) Ze vertelde dat ze in het verleden een andere rol had laten schieten die buiten haar comfortzone lag en daar enorm veel spijt van had. Het was kristalhelder dat ze een enorme drive had, war perfect bij haar personage paste.’ **Minder verrassend op de castlijst is Mia Goth, die sinds haar rollen in *A Cure for Wellness* en Luca Guadagnino’s *Suspiria*-remake te boek staat als een hedendaagse horror queen.**

‘En toch is dat niet de reden waarom ik haar heb gecast. Zonder al te veel verklappen: ik was op zoek naar iemand die een dubbelrol aankon. Toen ik dat aan haar uitlegde, dacht ze heel even na en zei: “Ik zou dat fantastisch doen!” Ik voelde meteen het soort enthousiasme waarnaar ik op zoek was.’

Door die dubbelrol – waar we inderdaad vaag over moeten blijven – krijgt de film ook een mythische én een melancholische laag. Had je geen schrik om hardcore horrorfans daarmee af te schrikken?

‘Dat zou dan hun probleem zijn. (lacht) Ik had het natuurlijk nog verder kunnen doordrijven door er een soort *time loop*-dingetje van te maken, maar dat interesseerde me niet. Ik ga in al mijn films op zoek naar een humanistisch aspect. Zo wordt het voor de kijker allemaal iets herkenbaarder, hoe bloederig en absurd de situaties op het witte doek ook zijn.’

Vind je het als regisseur van originele horrorcinema niet vervelend dat het promomateriaal van *X* doet uitschijnen alsof de film wel heel schatplichtig is aan *The Texas Chain Saw Massacre*?

‘Als je een slasherfilm maakt die zich in het Texas van de jaren zeventig afspeelt, zijn vergelijkingen met die klassieker sowieso onvermijdelijk. Het leek me dan ook een leuk idee om de archetypes en clichés ervan eerst te omarmen, om ze na een tijdje op hun kop te zetten. Het was volgens mij ook een van de weinige manieren om het moderne horrorpubliek – dat het genre door en door kent – nog enigszins te verrassen.’

X SPEELT VANAF 4 MEI IN DE BIOSCOOP

LOFZANG

Een van de ergste dingen die je als documentairemaker kan overkomen, is dat het onderwerp van je film overlijdt. Voor de Italiaanse cineast Giuseppe Tornatore kwam de klap twee keer zo hard aan omdat Ennio Morricone, de legendarische filmcomponist die centraal staat in *Ennio: The Maestro*, ook een goeie vriend van hem was. **RUBEN NOLLET**

Voor liefhebbers van filmmuziek zal 6 juli 2020 altijd een zwarte dag in de geschiedenis blijven. Terwijl de wereld volop zijn weg probeerde te vinden in de coronacrisis, moesten we afscheid nemen van Ennio Morricone, de grootste filmcomponist aller tijden. Niet omdat hij op zijn 91^e besmet was geraakt met COVID-19, wel omdat hij een ongelukkige val had gemaakt, zijn dijbeen brak en in het ziekenhuis bezweek aan complicaties. Een weinig glorieus afscheid van een man die de scores schreef van meer dan vijfhonderd langspeelfilms.

Het toeval wil dat de Italiaanse regisseur Giuseppe Tornatore op dat moment druk in de weer was met een uitgebreide documentaire

over Morricone. *Ennio: The Maestro*, dat mee werd geproduceerd door het Belgische Potemkino, schenkt de meester alsnog het waardige vaarwel dat hij verdient. Tornatore en Morricone waren dertig jaar lang hechte vrienden. Ze leerden elkaar kennen toen de componist in 1988 de muziek schreef voor *Cinema Paradiso* en werkten samen aan elf langspeelfilms, waaronder *The Legend of 1900*, *Malèna* en *The Best Offer*. De twee sloegen ook voor verschillende reclamespots en documentaires de handen in elkaar.

‘Ennio dirigeerde de muziek niet, hij communiceerde ermee.’

GIUSEPPE TORNATORE

Ennio: The Maestro kwam er niet van de ene dag op de andere. ‘Ik heb er vijf jaar in stukjes aan gewerkt’, vertelt Tornatore. ‘Ik trok telkens enkele dagen uit om interviews af te nemen, legde vervolgens alles stil en pikte de draad enkele maanden later weer op. Door die manier van werken kon ik zorgvuldig nadenken over de film, de interessantste mensen kiezen om mee te praten en mijn vragen afstemmen op wat anderen hadden gezegd.’

Tornatore had duidelijk geen probleem om mensen te vinden die wilden getuigen over hun samenwerking met Morricone of de invloed die de componist op hen had uitgeoefend. Het lijstje namen die in *Ennio: The Maestro* hun gezicht laten zien, is even indrukwekkend als eclectisch en bevat filmmakers als Clint Eastwood en Wong Kar-wai, collega-componisten als Hans Zimmer en John Williams en zelfs muzikanten als

Bruce Springsteen en Quincy Jones. ‘Het zegt veel over de buitengewone affectie die Ennio in de loop van zijn leven heeft losgemaakt’, meent Tornatore. Opvallend: de cineast haalt niet enkel bekende namen voor de camera. Hij gunt ook een platform aan mensen die doorgaans achter de schermen blijven. Voor hem was dat een vanzelfsprekende keuze: ‘Als ik een driedimensionaal perspectief wilde creëren, moest ik er ook technici en geluidsingenieurs bij betrekken.’

Naast recente interviewfragmenten bevat *Ennio: The Maestro* ook een flinke portie ouder beeldmateriaal, want Tornatore dook in de archieven om ook de mening te ontdekken van filmmakers die intussen overleden zijn. Het bekendste voorbeeld is wellicht Sergio Leone, wiens spaghettiwesterns als *The Good, the Bad and the Ugly* en *Once Upon a Time in the West* mee Morricone’s naam hebben gemaakt.

Toch is *Ennio: The Maestro* veel meer dan louter een montage van elkaar opvolgende getuigen. De spil is — hoe kan het anders? — Morricone zelf, die uitgebreid zijn leven en carrière uit de doeken doet. Zoals het een Italiaan betaamt, gebruikt hij daarbij zijn handen, en die vertellen volgens Tornatore veel over wie hij was. ‘Kijk naar de manier waarop hij orkesten leidde. Hij dirigeerde de muziek niet, hij communiceerde ermee. Het was als een gesprek. Fascinerend om te zien. Ennio was geen theatrale dirigent. Meer nog, hij had een afkeer van dat soort mensen. Zijn stijl was heel minimaal, alsof hij de vertolking niet wou storen. Het typeert de persoon die hij was. Niets aan Ennio Morricone was gekunsteld of onnatuurlijk. Hij was altijd zichzelf.’ 🎵

ENNIO: THE MAESTRO SPEELT VANAF 4 MEI IN DE BIOSCOOP

Top Gun: Maverick heeft maar liefst 36 jaar op zich laten wachten. Sinds de bioscooprelease van zijn voorganger *Top Gun* in 1986 is de wereld drastisch veranderd. Hoog tijd dus om de blockbustertklassieker die van Tom Cruise een wereldster maakte opnieuw onder de loep te nemen. **ANKE BROUWERS**

VLIEGENDE START

Over het fenomeen Tom Cruise ga ik het niet hebben, daarvoor bestaan andere publicaties. Ik beperk me tot de originele *Top Gun* van regisseur Tony Scott. Zowel ideologisch als acteer-technisch valt er heel wat op die film aan te merken, maar hij was destijds een gigantisch succes en groeide pijlsnel uit tot een cultureel fenomeen.

Ik zag *Top Gun* voor het eerst als piepjonge meid in de late jaren tachtig en herbekeek hem nadien zo vaak dat ik alle dialogen nog steeds kan opzeggen. Verschrikkelijke zinnen vaak, kinderachtig en macho, maar net daarom zo memorabel – ‘*I feel the need*’, begon mijn zus. ‘*The need for speed!*’ vulde ik aan. Telkens als de beroemde tongkus-in-tegenlicht tussen Cruise en Kelly McGillis eraan kwam, keken we door onze vingers. En de soundtrack, met *Danger Zone* van Kenny Loggins en *Take My Breath Away* van Berlin als onvergetelijke oorwormen, kon natuurlijk niet in onze platenkast ontbreken.

PURE NOSTALGIE

Als ik nostalgisch kijk, ben ik automatisch mild voor de vele gebreken en dwaasheden die ik als kind niet zag. Mild voor het feit dat het scenario weinig om het lijf had en simpelweg beproefde narratieve clichés bij elkaar mixte tot een lekkere cocktail: een deeltje bromance, een deeltje pikante docent/student-relatie, een deeltje vadercomplex, een deeltje mannelijke rivaliteit, een deeltje coming of age, een deeltje oorlogsporno.

Ik ben ook blind voor het feit dat het Amerikaanse ministerie van Defensie de film voor een stuk sponsorde. Het Pentagon had *script approval* zodat

De goede herinneringen aan *Top Gun* zijn dus legio. En toch kan ik hem met de beste wil van de wereld geen goede film noemen. Als ik de film vandaag herbekijk, zijn er drie manieren waarop ik hem enigszins kunt verteren: als nostalgietrip, als homo-erotische fantasie of als propaganda voor het Reagan-tijdperk.

de film niet alleen een blockbuster, maar ook één lange promospot voor het Amerikaanse leger werd. Nostalgie maakt ook mild voor het jeugdige ‘verstijfde kaak’-acteren van Cruise – die pas later een goede acteur werd – evenals voor het feit dat de verleidingstactiek die Maverick en zijn beste vriend Goose (Anthony

Edwards) hanteren in een bar eigenlijk tenenkrommend is. Mijn achtjarige zelve vond de vals gebrachte versie van *You’ve Lost That Lovin’ Feelin’* het toppunt van romantiek, nu beseft ik dat de soundtrack wel meer gerecycleerde songs uit het Vietnam-tijdperk bevatte om in te spelen op de hang naar een wazig verleden.

GAY PARADE

In de dramady *Sleep with Me* uit 1994 doet Quentin Tarantino in een cameo uit de doeken waar *Top Gun* volgens hem eigenlijk écht om draait: een man die worstelt met zijn homo-seksuele verlangens. Maverick moet namelijk kiezen tussen enerzijds de mannelijke, homo-erotische wereld van zijn collega’s, aangevoerd door Iceman (Val Kilmer), zijn rivaal en geheime *love interest*, en anderzijds zijn officiële *love interest*, de docente

Charlie, gespeeld door McGillis. Tarantino merkt op dat Maverick pas met Charlie naar bed wil wanneer ze zich nadrukkelijk mannelijk kleedt, met een stoere pet, een zonnebril en een lederen vest die lijkt op die van Iceman, omdat ze beseft dat Maverick overhelt naar de *gay way*.

Het is bijna onmogelijk om niet mee te gaan in Tarantino’s homo-erotische lezing van *Top Gun*. De film speelt zich af in een bijna exclusief

mannelijke omgeving. De geur van ambitie, ingehouden agressie, seksuele spanning en testosteron kun je ruiken tot in je stoel. De hoofdpersonages worden niet opgewonden door vrouwen maar door gevechtssituaties. En de climax is een luchtduel gevolgd door een langverwachte romantische omhelzing, niet tussen Maverick en zijn lief, maar tussen Maverick en Iceman, die zweren altijd en immer elkaars *wingman* te zullen zijn.

POLITIEK PAMFLET

Politiek is *Top Gun* iets minder dubbelzinnig. De film promootte schaamteloos de waarden van de toenmalige Republikeinse president Ronald Reagan, de gewezen acteur die via het gouverneurschap van Californië in het Witte Huis was beland. Tijdens zijn beleid draaide alles om vrijheid en persoonlijk succes, wat perfect van toepassing was op *Top Gun*. De film bevestigde het ideaal van de teamspeler die toch excelleert (*‘the best of the best’*), vierde de mythe van de mannelijke én Amerikaanse superioriteit en toonde dat niet academische skills, maar concrete daden iemand tot een held maken.

Toen Cruise aan het einde van de film uit een gevechtsvliegtuig stapte, was zijn personage niet alleen de onbetwiste held van het verhaal, in de echte wereld was de acteur een filmgod geworden. Hij liet in het persdossier van *Top Gun* arrogant optekenen dat er volgens hem slechts vier écht mannelijke beroepen bestonden: acteur, rockster, gevechtspiloot en president van de Verenigde Staten. Volgt na *Top Gun: Maverick* een gooi naar de positie van *leader of the free world*? Het zou zomaar eens kunnen! 🇺🇸

TOP GUN: MAVERICK SPEELT VANAF 25 MEI IN DE BIOSCOOP

RAKE KLAPPEN

Politiebrutaliteit is van alle tijden, net als de doofpotoperaties die er vaak op volgen. Toch laat het intense drama *Leave No Traces*, waarin de Poolse regisseur Jan P. Matuszynski een incident uit 1983 uit de vergetelheid haalt, een bittere smaak na. **RUBEN NOLLET**

Polen, 1983. Twee jaar lang heeft de communistische overheid een staat van beleg in stand gehouden om de groeiende politieke oppositie door de vakbondsbeweging Solidarnosc te fnuiken. Sinds december 1982 is de situatie echter versoepeld en genieten de burgers weer wat meer vrijheid. Op 12 mei trekt de achttienjarige student Grzegorz Przemyk met een groepje vrienden in Warschau de straat op om het einde van het schooljaar te vieren.

Wanneer een agent hen tegenhoudt en hun papieren vraagt, weigert Przemyk die van hem boven te halen. De staat van beleg is voorbij, zegt hij, dus kan de politie niet langer zomaar identiteitscontroles uitvoeren. Voor hij het goed en wel beseft, belandt hij in een combi en wordt hij meegenomen naar het politiekantoor. Hij zal het gebouw niet levend verlaten.

Het droeve lot van Przemyk leidde op het moment zelf tot behoorlijk wat ophef. De overheid deed er daarom alles aan om de zaak in de doofpot te stoppen en haar handen in onschuld te wassen. In zijn drama *Leave No Traces* toont Jan P. Matuszynski niet alleen

wat er is gebeurd, maar ook tot welke absurde extremen de machthebbers gingen om de buitenwereld een rad voor ogen te draaien.

‘Ik heb me gebaseerd op het boek *Leave No Traces. The Case of Grzegorz Przemyk* van Cezary Lazarewicz, dat een jaar of vijf geleden werd gepubliceerd’, vertelt de cineast. ‘Net als de meeste mensen had ik wel al vaagweg van de affaire gehoord, maar de details kende ik niet. Toen ik het hele verhaal las, stond ik versteld van de onmenselijkheid en perversiteit van wat er gebeurd was.’

De film vertelt de gebeurtenissen grotendeels vanuit het standpunt van Jurek Popiel, een medestudent die in de buurt was toen Przemyk in het politiekantoor werd mishandeld. Vreemd genoeg is de naam van dat personage een pseudoniem, ook al is bekend wie de vier vrienden waren met wie Przemyk die fatale dag op stap was. ‘We hebben om twee redenen de naam en de achtergrond van dat personage veranderd’, legt Matuszynski uit. ‘Om te beginnen wilden we de privacy van de betrokkenen beschermen. Velen van

hen leven nog. Bovendien wilde ik mezelf meer vrijheid gunnen om dramatisch interessante relaties te creëren tussen de karakters. Het moest tenslotte in de eerste plaats een goeie film worden.’

Dat neemt niet weg dat *Leave No Traces* heel dicht bij het oorspronkelijke boek blijft. Er was ook geen enkele reden om ervan af te wijken. Het machtsmisbruik van de politieagenten en hun oversten, de leugens die de overheid verkondigde om zichzelf vrij te pleiten en de hallucinante figuren die de touwtjes destijds in handen hadden, waren sowieso te gek voor woorden. Om maar één voorbeeld te geven: op een bepaald moment verklaarde de politie dat Przemyks gepijnigd geschreeuw in werkelijkheid karatekreten waren.

Op sommige momenten neigt *Leave No Traces* ondanks alle zwaarte onvermijdelijk naar een farce. Om de

evenwichtsoefening in goeie banen te leiden, liet Matuszynski zich inspireren door de meesters van het genre: Joel en Ethan Coen. ‘Toen ik las over het politieke systeem van toen en de figuren die aan de top stonden, moest ik voortdurend denken aan de CIA-agenten uit *Burn After Reading*’, verklapt hij. ‘Oké, dat was eerder een komedie terwijl ik een serieuze film maakte, maar ik wou er toch sarcastische elementen in laten sluipen. Ik heb ook veel gedacht aan *Fargo* omwille van het sneeuwbaaleffect dat ontstaat wanneer mensen nieuwe blunders maken om hun eerdere fouten te verbergen. Er zit dus een humoristische kant aan dit bloedserieuze verhaal, maar dat komt enkel door de feiten. Al geef ik toe dat ik die met plezier extra in de verf heb gezet.’

**LEAVE NO TRACES SPEELT VANAF
11 MEI IN DE BIOSCOOP**

GREAT BRITAIN!

Het gouden tijdperk van *Four Weddings and a Funeral* en *Trainspotting* ligt alweer even achter ons, maar van 10 tot 21 mei bewijst het Gentse film- en muziekfestival Everything UK dat er op de Britse schermen wel degelijk leven is na de brexit. Oprichter Ben Van Alboom tipt vijf films uit het programma. **STEVEN TUFFIN**

AFTER LOVE

'Iedereen viel zowat van zijn stoel toen Joanna Scanlan begin dit jaar met de BAFTA voor beste actrice ging lopen. Niet alleen omdat de zestigjarige Britse tot voor kort voornamelijk in sitcoms en bijrollen opdraafde, maar ook omdat ze de prijs kreeg voor haar hoofdrol in deze piepkleine film. Daarin speelt ze op weergaloze wijze een moslima die na de dood van haar man ontdekt dat hij aan de andere kant van de Noordzee jarenlang een affaire met een Française had.'

POLY STYRENE: I AM A CLICHÉ

'De naam Poly Styrene zal niet bij iedereen een belletje doen rinkelen, maar ze is zowat de meest notoire vrouw van kleur uit de Britse punkgeschiedenis. Nadat ze eind jaren zeventig de band X-Ray Spex had verlaten, bekeerde Poly zich tot de Hare Krishna en verdween in de anonimiteit. Sinds ze in april 2011 overleed, doet haar dochter verwoede pogingen om de herinnering aan haar moeder nieuw leven in te blazen. Eerst met een biografie, nu met deze fraaie documentaire.'

LIMBO

'Alles wat je níét verwacht van een film over een groep vluchtelingen die in afwachting van hun regularisatie op een godvergeten Schots eiland worden gedropt. Scenarist-regisseur Ben Sharrock gaat voor grappig, absurd, bij momenten zelfs idyllisch, maar zijn film is daarom niet minder urgent en wraakroepend. Met bijrollen van *Borgen*-ster Sidse Babett Knudsen én Freddie Mercury.'

A CLOCKWORK ORANGE

'Voor wie denkt dat hij deze klassieker kan laten passeren wegens al zo vaak gezien: naar aanleiding van zijn 50e verjaardag werd Stanley Kubricks omstreden romanverfilming gerestaureerd in 4K. Trouwens: nadat de film in verband was gebracht met een aantal moorden en verkrachtingen in Groot-Brittannië, liet Kubrick hem in 1973 uit roulatie halen en was hij er decennialang niet op het grote scherm te zien. Gelukkig zijn de erfenamen van de meester wat inschikkelijker.'

I GET KNOCKED DOWN

'In veruit de grappigste muziekfilm van de afgelopen jaren vraagt de overjaarse punker Dunstan Bruce zich af of hij tijdens zijn *fiifteen minutes of fame* wel genoeg heeft gedaan om de wereld te verbeteren. Hij is namelijk de ex-frontman van de anarchistische popgroep Chumbawamba, die eind jaren negentig een monsterhit scoorde met *Tubthumping*. Het enige nadeel van deze documentaire? Dat nummer krijg je nadien wekenlang niet uit je hoofd!'

THIS MUCH I KNOW
TO BE TRUE

ORDE & CHAOS

Zes jaar na het pakkende *One More Time with Feeling* keert de Australische regisseur Andrew Dominik (*The Assassination of Jesse James*) terug naar de muziekstudio van Nick Cave en Warren Ellis. Het resultaat is *This Much I Know to Be True*, een mix tussen documentaire en concertfilm. **RUBEN NOLLET**

Nick Cave en Andrew Dominik ontmoetten elkaar meer dan dertig jaar geleden voor het eerst in hun thuisland Australië. 'Het was bij een drugsdealer in Melbourne, ergens op het einde van de jaren tachtig', vertelt de cineast zonder blozen. 'Ik weet dat ik me gedroeg als een onschuldig schooljongetje dat voor het eerst heroïne probeerde te scoren. Ik kwam de woonkamer binnen en op de sofa zag ik de Prins der Duisternis. Hij zat naar een documentaire over regenwormen te kijken. "Waar kijk je naar?" vroeg ik. Hij draaide zich

om met dat wilde kapsel van hem, ontblootte zijn tanden en gromde naar me. Dat was Nick. Drie maanden later had ik een affaire met Deanna, een ex-lief van hem over wie hij de gelijknamige song had geschreven. Vanaf dan klikte het tussen ons.'

'Nick en ik vullen elkaar perfect aan. We zijn elk goed in iets wat de ander minder kan.'

WARREN ELLIS

Hun vriendschap leidde ertoe dat Cave in 2015 contact opnam met Dominik nadat zijn vijftienjarige zoon Arthur om het leven was gekomen. Hij vroeg de cineast om de opnames van *Skeleton Tree*, de plaat die hij op dat moment met zijn groep The Bad Seeds aan het maken was, te filmen. In *One More Time with Feeling*, het aangrijpende resultaat van die samenwerking, nam ook Warren Ellis een prominente plek in. De bebaarde Australische multi-instrumentalist is sinds midden jaren negentig lid van The Bad Seeds en al jaren de boezemvriend van Cave. Samen maken ze ook filmmuziek, voor *The Assassination of Jesse James* bijvoorbeeld, Dominiks magnifieke western uit 2007. 'Ik vind Andrew een genie', vertelt Ellis. 'Zijn manier van werken, zijn visie, zijn overzicht, het is allemaal buitengewoon. Hij geeft ook altijd eerlijk zijn mening, wat ik enorm waardeer. Negen keer op de tien heeft hij bovendien gelijk. (lacht)'

Dat Dominik nu ook een documentaire heeft gemaakt rond *Ghosteen* en *Carnage*, de twee albums die Cave en Ellis na *Skeleton Tree* hebben opgenomen, komt dus niet als een verrassing. De film werd gedraaid in Londen en Brighton en toont hoe Cave en Ellis een aantal songs uit die twee platen live brengen, soms met de hulp van backing vocals en strijkers. Op een bepaald moment duikt zelfs Marianne Faithfull op. 'Dat was een bijzondere dag', herinnert Ellis zich. 'Ze is 75, maar nog altijd ongelooflijk uitdagend. Op en top Marianne. Ontroerend eigenlijk. Het kostte haar veel moeite om langs te komen. Ze had net corona gehad en ze worstelde zichtbaar met de gevolgen.'

Het hart van *This Much I Know to Be True* is onmiskenbaar de creatieve samenwerking en hechte vriendschap tussen zijn twee hoofdfiguren. In 2014 hintten Iain Forsyth en Jane Pollard al naar hun bijzondere band in de fantasievolle semidocumentaire *20,000 Days on Earth*, maar deze keer bouwt Dominik er zowat de hele film rond. 'Nick en ik vullen elkaar perfect aan', zegt Ellis. 'We zijn afhankelijk van elkaar. We zijn elk goed in iets wat de ander minder kan. Ik kan bijvoorbeeld moeilijk overweg met woorden. Mijn taak is om heel veel muziek te maken die Nick dan uit elkaar haalt en in een structuur giet. Dat was voor mij de grote openbaring van *This Much I Know to Be True*. Ik had geen idee dat ik zo chaotisch was. En Nick is zo geordend! Dat heeft Andrew toch maar mooi gezien. (lacht)'

**THIS MUCH I KNOW TO BE TRUE SPEELT
OP 11 EN 15 MEI IN DE BIOSCOOP**

PALMSPOTTEN

Na een annulering in 2020 en een verlate editie in 2021 valt het filmfestival van Cannes dit jaar opnieuw in de plooi. Tussen 17 en 28 mei staat de Franse badstad volledig in het teken van de crème de la crème van de cinema. En met een recordaantal Vlaamse films in de officiële selectie belooft deze 75e editie extra feestelijk te worden. Tien toppers in spe. **STEVEN TUFFIN**

LE OTTO MONTAGNE

Veertien jaar nadat hij er naakt op een fiets *De helaasheid der dingen* in de kijker zette, keert Vlaamse filmtrots Felix van Groeningen terug naar Cannes. Deze keer in het gezelschap van levenspartner Charlotte Vandermeersch, de coregisseur van hun bioscoopbewerking van Paolo Cognetti's bestseller over een stads- en een plattelandsjongen die bevriend raken in de Italiaanse regio Val d'Aosta.

STARS AT NOON

Amper drie maanden nadat Claire Denis op de Berlinale de regieprijs won voor *Avec amour et acharnement*, bestijgt de Franse veteraan de trappen van het Palais des Festivals om deze literatuurverfilming voor te stellen. In het tumultueuze Nicaragua van 1984 beginnen een Amerikaanse journalist en een Engelse zakenman (Margaret Qualley en Joe Alwyn) een relatie, om het niet veel later samen op een vluchten te zetten.

MEN

Na de uitdagende sciencefictiontoppers *Ex Machina* en *Annihilation* gooit Alex Garland het over een andere boeg met een film die hij zelf als *folk horror* omschrijft. Jessie Buckley, die dit jaar een Oscarnominatie kreeg voor haar rol in *The Lost Daughter*, kruipt in de huid van een vrouw die na een persoonlijk drama rust zoekt op het Engelse platteland. Daar wordt ze geconfronteerd met allerlei vreemde mannen, stuk voor stuk vertolkt door Rory Kinnear.

REBEL

Adil El Arbi en Bilall Fallah op de rode loper: dat gaat vonken geven! Niet alleen omwille van de flamboyante persoonlijkheden van het Marokkaans-Belgische regisseursduo, maar ook vanwege de explosieve inhoud van hun *Bad Boys for Life*-opvolger. Adils jongere broer Amir speelt een jongen op de dool die voor belangrijke levenskeuzes staat. Met een bijdrage van topchoreograaf Sidi Larbi Cherkaoui.

DECISION TO LEAVE

Het Gouden Palm- en Oscarsucces van *Parasite* zou je bijna doen vergeten dat Bong Joon-ho niet de enige Zuid-Koreaanse maestro is die internationaal furore maakt. Park Chan-wook keert na de in Cannes warm onthaalde knallers *Old Boy*, *Thirst* en *The Handmaiden* terug naar de Franse badstad met een thriller over een detective die voor de charmes van een van moord verdachte vrouw valt en zo in een wereld vol bovennatuurlijke wezens belandt.

SHOWING UP

Ondanks haar staat van dienst is dit nog maar de tweede keer dat Kelly Reichardt een film in Cannes presenteert. Na *Wendy and Lucy*, *Meek's Cutoff* en *Certain Women* gaat de Amerikaanse regisseur wel al voor de vierde keer in zee met Michelle Williams, die ditmaal in de huid kruipt van een kunstenaar die op de vooravond van een belangrijke expo inspiratie vindt in de chaos des levens.

TORI ET LOKITA

Luc en Jean-Pierre Dardenne maken voor de negende keer deel uit van de officiële competitie en als ze winnen, kunnen ze het record van drie Gouden Palmen op hun naam schrijven. De titelpersonages van hun nieuwe film (Pablo Schils en Joely Mbundu) zijn twee Afrikaanse vluchtelingen die in België belanden en ontdekken dat hen hier een moeilijk leven te wachten staat. Vlaams talent Charlotte De Bruyne en Tijmen Govaerts duiken op als nevenpersonages.

HOLY SPIDER

Vier jaar terug tekende Ali Abbasi voor de meest besproken film op de Croisette met *Gräns*, een moderne variant op aloude Scandinavische mythen en sagen. Voor zijn nieuwe langspeler trok de Iraans-Deense cineast terug naar zijn geboorteland om het verhaal te vertellen van een man die verschillende straatprostituees vermoordt. Tot zijn ongenoegen blijkt echter niemand om zijn 'heilige missie' te geven.

TRIANGLE OF SADNESS

Vijf jaar na zijn winst voor de kunstwereldsatire *The Square* dingt de Noorse regisseur Ruben Östlund opnieuw mee naar de Gouden Palm met een gitzwarte komedie over een stel topmodellen (Harris Dickinson en Charlbi Dean) die uitgenodigd worden op een luxecruise voor de superrijken. Woody Harrelson speelt de verbeterde marxistische kapitein van het schip.

CLOSE

Vier jaar nadat hij de Croisette in vuur en vlam zette met zijn transdrama *Girl*, heeft de Vlaamse cineast Lukas Dhont het met zijn tweede langspeelfilm tot de officiële competitie geschopt. De Gouden Palm-kanshebber draait rond twee jonge pubers wier vriendschap onder druk komt te staan. Émilie Dequenne en Kevin Janssens nemen twee volwassen personages voor hun rekening. ▮

Downton Abbey: A New Era

REGIE Simon Curtis
CAST Hugh Bonneville, Michelle Dockery
SPEELDUUR 2u05
VANAF 4 mei in de bioscoop

De graaf en het personeel van Downton Abbey worden geconfronteerd met de filmwereld en rijke Fransen. Meer van hetzelfde, maar dan met een *Singin' in the Rain*-verhaalelement en *To Catch a Thief*-decors. **CHRIS CRAPS**

Natural Light

REGIE Dénes Nagy
CAST Ferenc Szabó, László Bajkó, Tamás Garbacz
SPEELDUUR 1u43
VANAF 4 mei in de bioscoop

Een Hongaars bataljon speurt tijdens WO II aan het Oostfront naar pro-Russische partizanen. Een man wordt geconfronteerd met zijn eigen lafheid. Ingetogen existentieel oorlogsdrama dat herinnert aan *The Thin Red Line*. **RUBEN NOLLET**

Clara sola

REGIE Nathalie Álvarez Mesén
CAST Wendy Chinchilla Araya, Flor María Vargas Chavez
SPEELDUUR 1u46
VANAF 25 mei in de bioscoop

Magisch-realistische film à la *Uncle Boonmee Who Can Recall His Past Lives* over een vrouw met mentale en fysieke problemen, aan wie genezende krachten worden toegedicht. De komst van een jongeman gooit de knuppel in het hoenderhok. **RN**

Elizabeth

REGIE Roger Michell
CAST Queen Elizabeth II
SPEELDUUR 1u29
VANAF 1 juni in de bioscoop

Toen regisseur Roger Michell (*Notting Hill*, *The Duke*) in september vorig jaar overleed, had hij net de laatste hand gelegd aan dit speelse portret van de Britse koningin, opgebouwd in korte thematische blokjes – vandaar de ondertitel *A Portrait in Part(s)*. Een beetje zoals *McQueen*. **RN**

Flee

REGIE Jonas Poher Rasmussen
CAST Daniel Karimyar, Fardin Mijdzadeh
SPEELDUUR 1u29
VANAF 1 juni in de bioscoop

Persepolis-achtige film die genomineerd was in de Oscarcategorieën internationaal, animatie en documentaire. Via de animatie wordt de anonimiteit van het hoofdpersonage beschermd, dat jaren terug uit Afghanistan naar Denemarken is gevlucht. **DIK LAURENT**

WIM WILLAERT • JELLE DE BEULE • ISABELLE VAN HECKE • RIK VERHEYE • EMILIE DE ROO • BLAISE AFONSO

nonkels

DINSDAG 20.35

DE VOLLEDIGE REEKS

PLAY

 streamz